

Streszczenie rozprawy doktorskiej

„Zawarcie umowy na podstawie wzorca Powszechnej Licencji Publicznej”

Celem rozprawy doktorskiej jest analiza możliwości zawarcia umowy na podstawie wzorca Powszechnej Licencji Publicznej, w sytuacji gdy wolne oprogramowanie pobierane jest z sieci Internet.

Należy podkreślić, że program komputerowy – a zatem zestaw instrukcji przeznaczonych do wykonania na komputerze – staje się wolnym oprogramowaniem na skutek wykorzystania do jego rozpowszechniania wzorca umowy przeznaczonego do dystrybucji wolnego oprogramowania. Wolny program komputerowy ciągle zatem stanowi przedmiot ochrony prawa autorskiego, jeżeli tylko spełniania przesłanki ochrony z art. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych¹. Korzystanie z utworu przez osoby inne niż podmiot praw autorskich wymaga więc stosownego zezwolenia na eksploatację utworu.

Jako modelowy przykład wzorca umowy licencyjnej na wolne oprogramowanie wskazać należy Powszechną Licencję Publiczną. Umowa zawarta na podstawie wskazanego wzorca przyznaje licencjobiorcy szeroki zakres uprawnień eksploatacyjnych – uzyskuje on możliwość zwielokrotniania, modyfikowania i dalszego rozpowszechniania programu komputerowego. Samo zawarcie umowy na podstawie wzorca Powszechnej Licencji Publicznej co do zasady następuje w trybie ofertowym.

Przeprowadzone rozważania pokazują, że już samo pobranie programu komputerowego z sieci Internet stanowi relewantne z punktu widzenia prawa autorskiego zwielokrotnienie utworu, co oznacza, że pobranie wolnego oprogramowania bez posiadania stosownego zezwolenia stanowi naruszenie autorskich praw majątkowych. Rozprawa doktorska analizuje zatem możliwość potraktowania strony internetowej, za pomocą której rozpowszechniane jest wolne oprogramowanie jako oferty, tak aby do zawarcia umowy na podstawie wzorca

¹ Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. z 2022 r. poz. 2509).

Powszechnej Licencji Publicznej dojsć mogło już w momencie pobrania programu komputerowego z sieci Internet.

Głównym celem badań jest w konsekwencji analiza, czy zamieszczenie na stronie internetowej programu komputerowego, wraz z zapewnieniem możliwości jego swobodnego pobrania i wskazaniem postanowień wzorca Powszechnej Licencji Publicznej, zostać może uznane za skutecznie złożoną ofertę zawarcia umowy licencyjnej.

Przeprowadzone analizy wykazały, że dopuścić należy możliwość zawarcia umowy licencyjnej w powyższy sposób, jednakże wymaga to dopełnienia wymogów z art. 384 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny², która to regulacja przewiduje, iż wzorzec umowy wiąże kontrahenta jeżeli został mu doręczony przed zawarciem kontraktu, natomiast w przypadku gdy wzorzec umowy przybiera postać elektroniczną musi on zostać udostępniony oblatowi w sposób umożliwiający jego przechowywanie i odtwarzanie w zwykłym toku czynności.

Praktyka obrotu elektronicznego wolnym oprogramowaniem pokazuje jednak, że często nie dochodzi do udostępnienia wzorca umowy w momencie pobrania programu komputerowego – w takiej sytuacji możliwość zapoznania się z postanowieniami Powszechnej Licencji Publicznej nastąpi dopiero po pobraniu i uruchomieniu programu komputerowego, a więc podczas procesu instalacji. Oznacza to, że zwielokrotnienie utworu, dokonane w ramach pobrania oprogramowania z sieci Internet, stanowić będzie naruszenie autorskich praw majątkowych.

² Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2022 r. poz. 1360 ze zm.).